

17/6 1952

Rysk terror

Ryssland har under de senaste åren gjort sig skyldigt till övergrepp, kränkningar och aggressioner av den mest skiftande art: makten i stater vilkas frihet man garanterat har erövrats genom våld och kupper, människor har rövats bort, spioneri och förräderi har satts i system, gränserna har vidgats genom deklarationer utan spår av rättsligt stöd. Vad som nu skett, och som gällt oss själva, hör inte till de förbrytelser som är av den största omfattningen och betydelsen, men till de grövsta och mest gemena. Ett obebävat flygplan, som är ute för att bringa hjälp åt ett redan förolyckat flygplans besättning och utreda olyckans orsaker, nedskjuts av en rysk flygstyrka efter upprepade anfall — 30 kilometer utanför den tolv milsgräns som Ryssland i strid mot alla folkrättsliga traditioner gör anspråk på. Det finns inte skymten av ursäkt eller försvar för denna illgärning. Ryssarna var väl medvetna om det räddningsarbete som Catalinaplanet bedrev. Vad som gjorts stärker självfallet misstanken att det förut försvunna flygplanet också fallit offer för ett ryskt angrepp. Det utan allt tvivel nedskjutna planets besättning blev räddad — i motsats till besättningen på det plan som spaningen gällde; detta gläder oss alla, men det minskar inte den ryska skulden.

Har ett misstag gjorts av underordnade ryska militärer? Det är möjligt, kanske till och med sannolikt, att så är fallet, i den mening nämligen att någon order just om detta angrepp inte rimligen bör ha kunnat givas av högre myndighet. Men ryssarnas uppträdande just i Östersjön har varit sådant att det nu begångna brottet måste ses som led i en kampanj av hänsynslös terrorism. Svenska och danska fiskebåtar har förföljts och uppbringats långt utanför den gräns som ryssarna själva hävdade, ett amerikanskt flygplan har skjutits ned på internationellt farvattnet, anspråk har framställts på att Östersjön skulle betraktas som ett slutet hav under rysk överhöghet. Skräckväldet har i detta fall drivits ett steg längre än förut, men systemet är det samma.

Den svenska regeringen har protesterat i vanlig ordning; i sällsynt grad är denna protest ett uttryck för en enhällig och djupt upprörd opinion. Man måste utgå från att regeringen också är beredd att visa fasthet i handling, att inte foga sig i detta sjörovarvalde på öppet vatten. De svenska spa-

ningarna efter det tidigare förolyckade flygplanet fortsätter under medverkan av beväpnat jaktflyg; underligt nog vill inte flygstabens pressektion meddela om dessa flygplan har order att försvara sig, men det måste — som av andra uppgifter framgår — förutsättas att så är fallet.

*

Samtidigt med dessa ohyggliga händelser har vi fått andra påminnelser om vårt utsatta läge och ryssarnas brutala metoder. I går började processen mot de för spioneri anklagade kommunisterna; på grund av den gjorda utredningen fann regeringen det nödvändigt att till den ryske ambassadören göra "allvarliga föreställningar i anledning av vad som framkommit i utredningen rörande Enbomsfallet om sovjetryska ambassadtjänstemäns medverkan i spioneri här i landet". I söndags kunde Dagens Nyheter redogöra för denna medverkan; ryska militärer, anknutna till ambassaden, har organiserat spioneri i Sverige och tjänstgjort som chefer och inspektörer i förhållande till de kommunistiska legohjonen. I skydd av den frihet att resa som de ryska tjänstemännen har i Sverige — och som regeringen trots påstötningar och halva löften inte velat begränsa — har formliga inspektionsfärder kunnat anordnas för att tillse att spionerna sköter sig och att spionaget fortgår på önskat sätt.

Till terrorn och spioneriet kommer hetsen. Vecka efter vecka, stundom dag efter dag talas i rysk radio och press om Sverige som ett redskap för den internationella kapitalismen, om svenska planer på överfall av Ryssland, om den svenska regeringen som ledare av stämplingarna mot "folkdemokratin" i öster. Senast i förra veckan hotades de svenska krigshetsarna — till vilka som vanligt regeringen räknades — med svåra konsekvenser av sin lömska politik.

Den svenska regeringens huvudsakliga svar på allt detta är försäkringar till Ryssland om vår obrottsliga neutralitet, försäkringar till det egna folket om att vi klarar oss genom att stå ensamma och alliansfria, försäkringar till den fria världen om att vi inte vill ta ställning. Här regeringen, har våra politiska ledare rätt i att vår trygghet främjas bäst genom att vi undviker att ansluta oss till demokratiernas freds- och försvarsorganisation? Den ryska politiken borde skapa oro och tvekan även hos de mest förhårdade.